

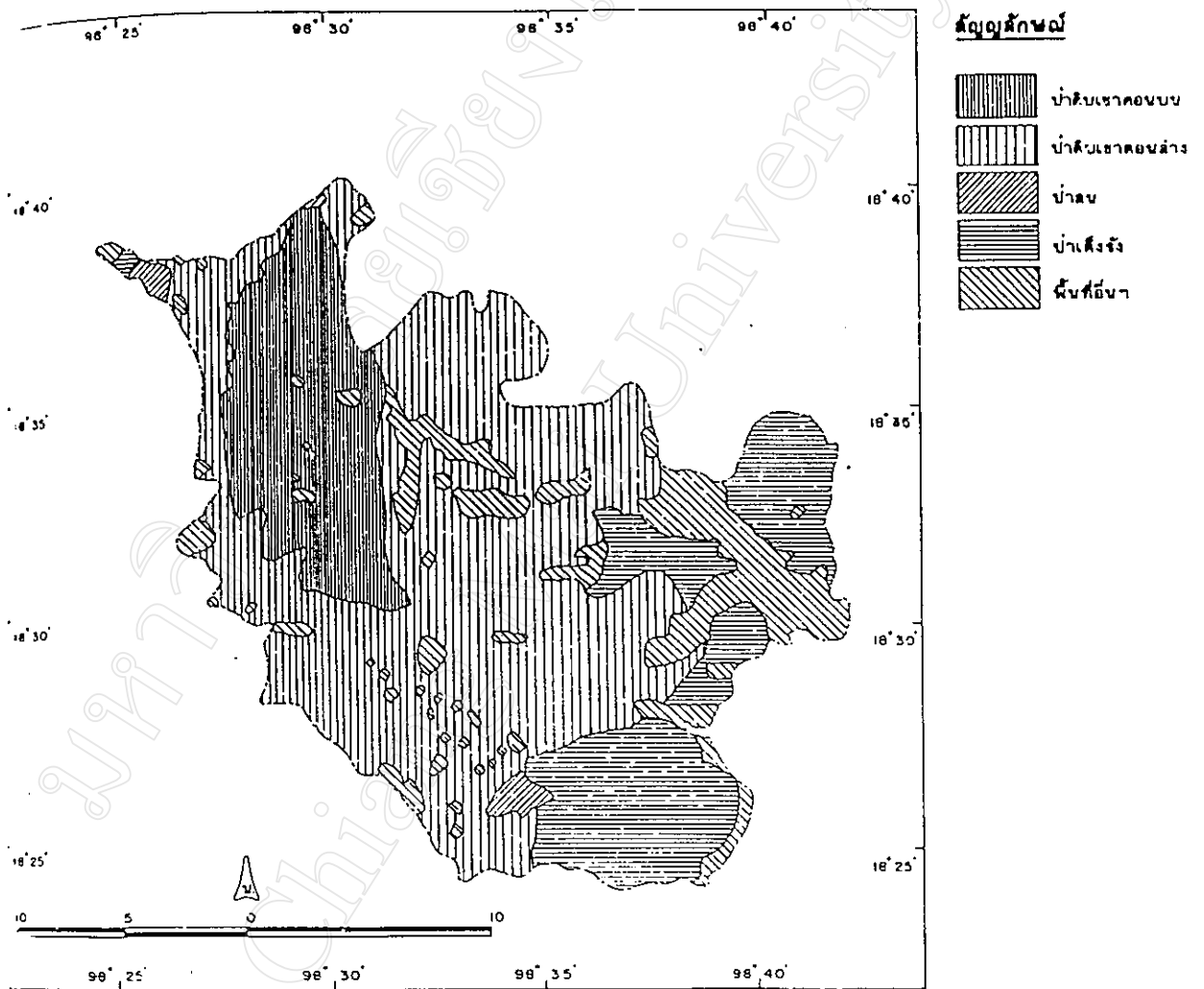
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Chiang Mai University

ภาคผนวก

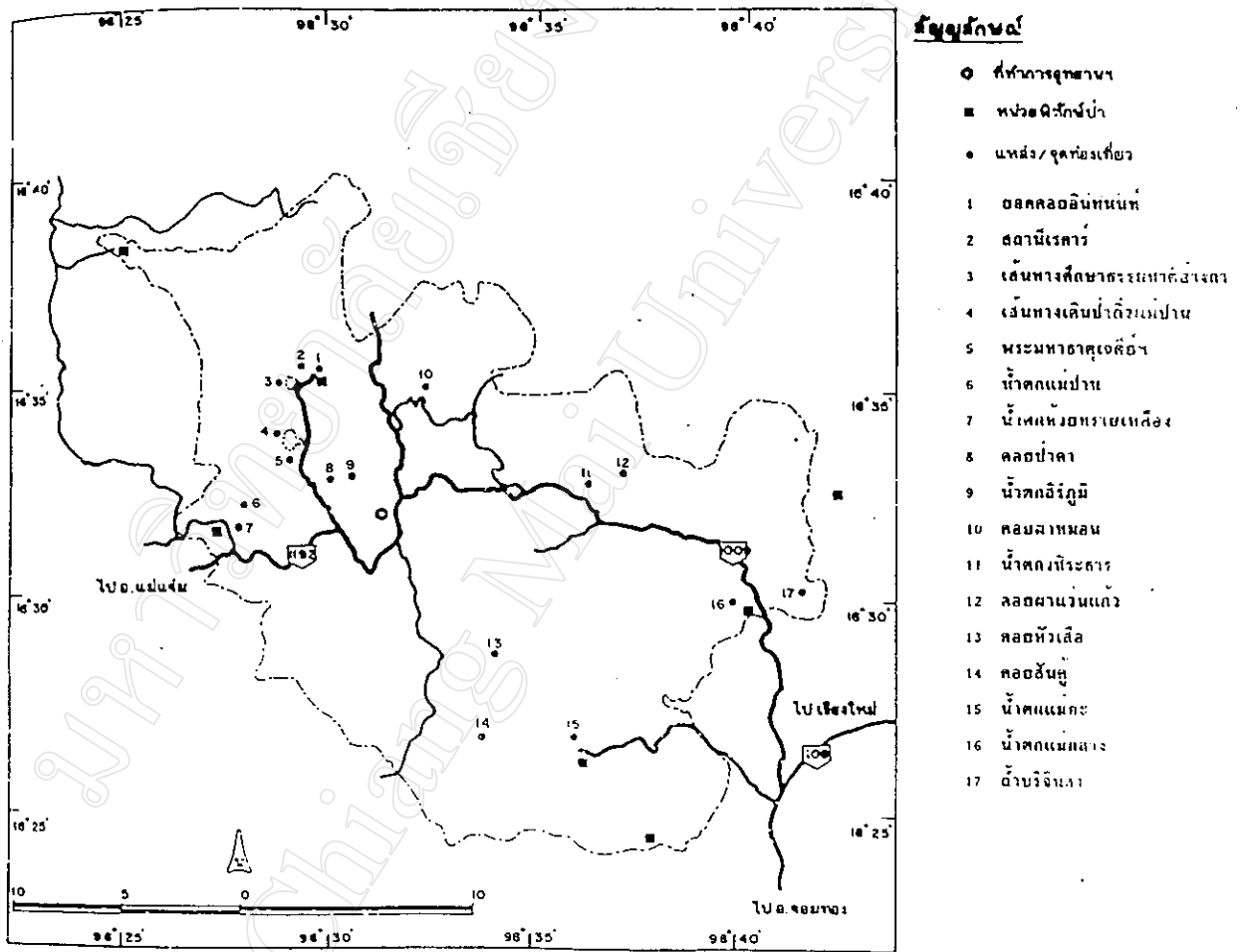
(ก)

แผนที่ที่ 1 แสดงพื้นที่ป่าชนิดต่างๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์

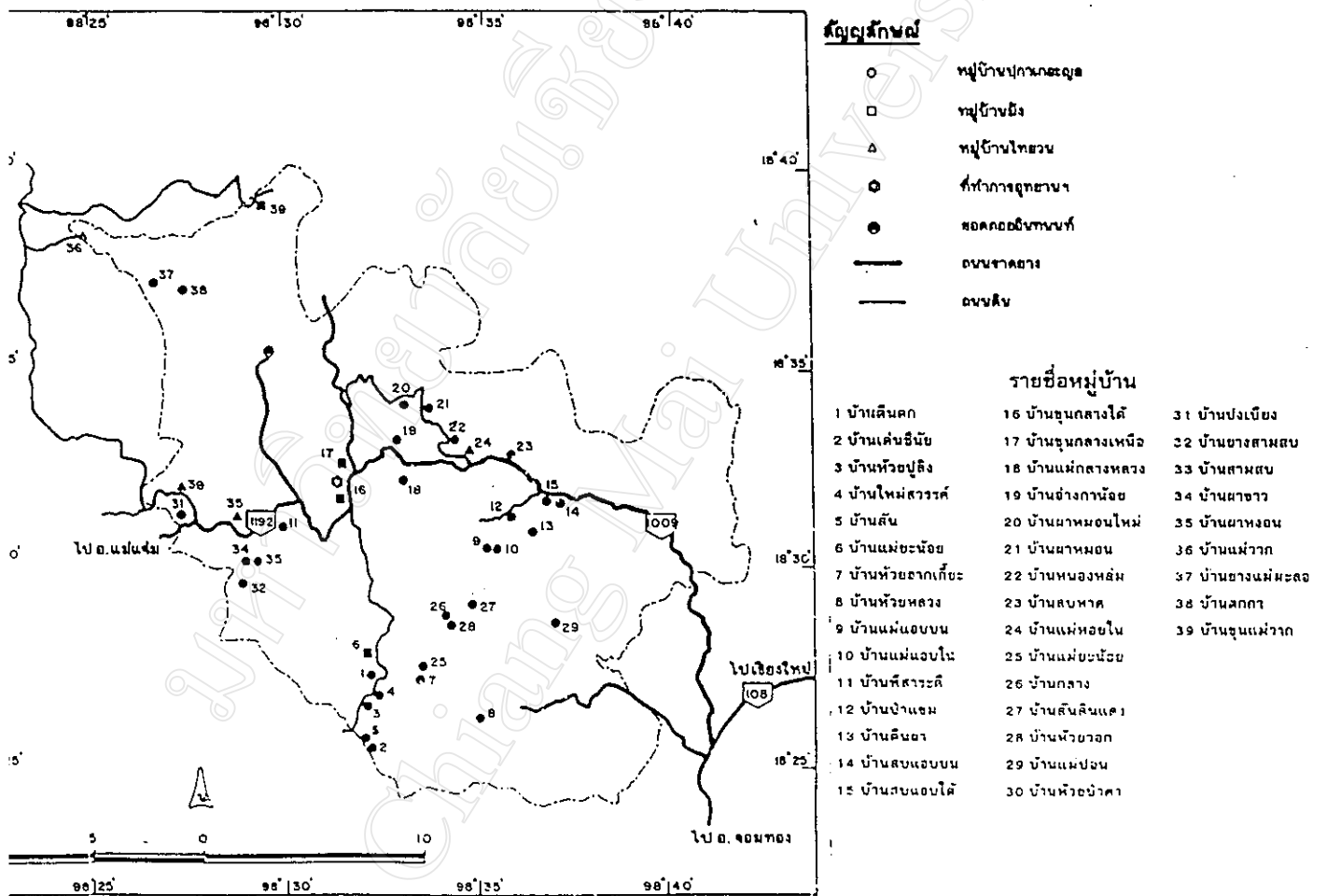
ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2540

แผนที่ที่ 2 แหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์

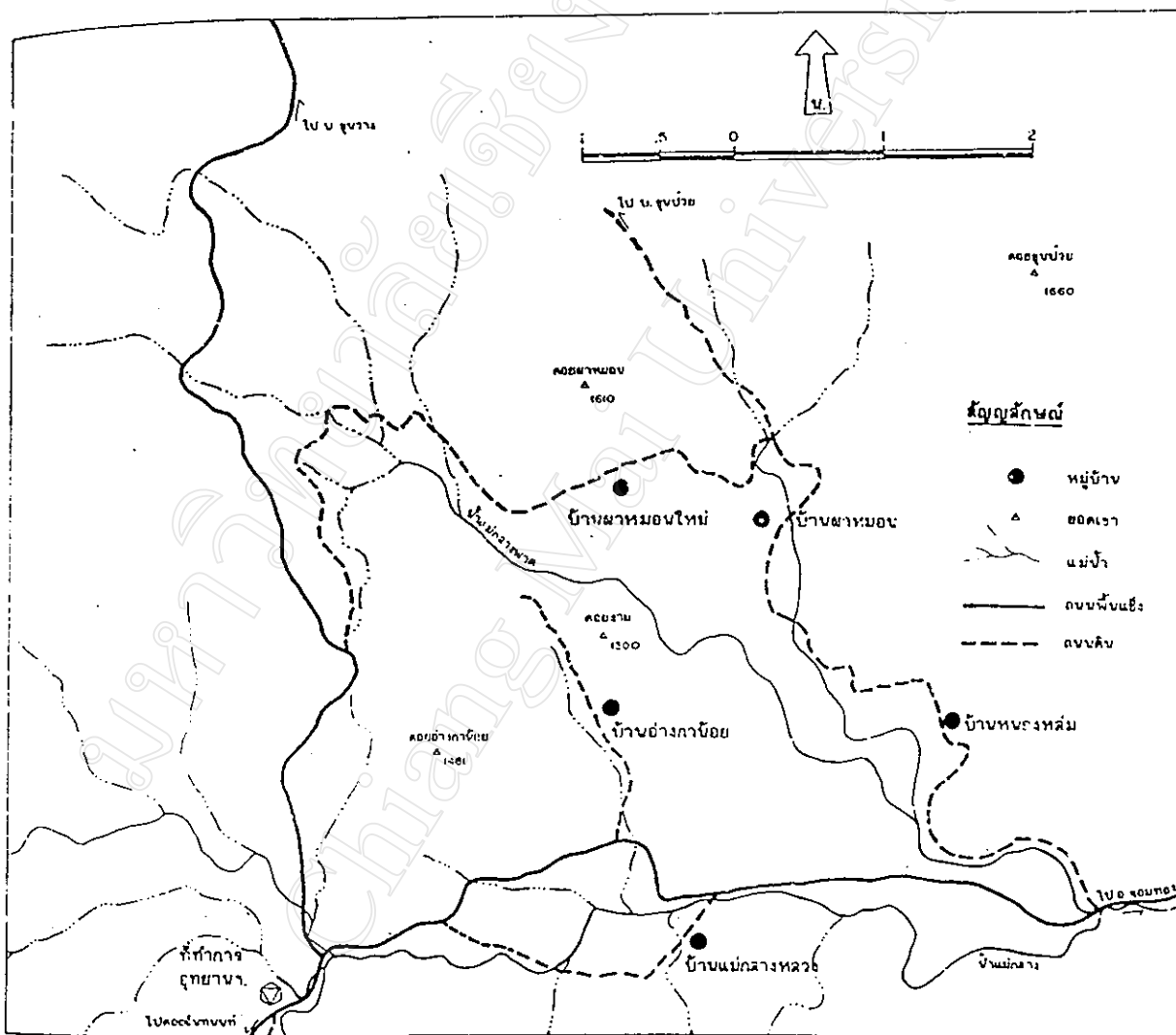
ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2540

แผนที่ที่ 3 แสดงเขตพื้นที่โดยอินทนนท์ และการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ

ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2540

แผนที่ที่ 4 แสดงหมู่บ้านปกากะญอ ตำบลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2540

รูปที่ 1 ที่นาขั้นบันไดด้านหน้าหมู่บ้าน

รูปที่ 2 เติ่นท์ ที่พัก และลานกิจกรรม สำหรับนักท่องเที่ยว
ซึ่งตั้งอยู่ด้านหน้าหมู่บ้านบนที่นาขั้นบันได

รูปที่ 3 บ้านกะเหรี่ยงในชุมชน

รูปที่ 4 การแต่งกายของสตรีกะเหรี่ยงที่แต่งงานแล้ว

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

(ข)

แบบสอบถาม

การทอ้งเที่ยวเชิงนิเวศกับการเปลี่ยนแปลงชุมชนปกาะถะญอ
แบบสอบถามฉบับนี้เ็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน และข้อมูลการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบทางสังคมวัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน ขอความกรุณาให้ความร่วมมือ โดยการตอบคำถามทุกข้อ ให้สมบูรณ์ และตรงต่อความเป็นจริง คำตอบของท่าน จะไม่มีผลใด ๆ ต่อตัวท่านเอง ข้อมูลที่ได้มานั้น จะนำไปใช้ประโยชน์เฉพาะการวิเคราะห์ วิจัยทางวิชาการ ดังนั้น คำตอบตามความเป็นจริงของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิเคราะห์และวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลทางด้านการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมที่มาจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับและลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากร ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

บ้านเลขที่ () บ้านแม่กลางหลวง () บ้านอังก้าน้อย

1. เพศ	1. () ชาย	2. () หญิง
2. อายุ	() 21-35 ปี	() 36-55 ปี
	() 56 ปีขึ้นไป	
3. ระดับการศึกษา	() ประถมศึกษา (ป.6)	() มัธยมศึกษาตอนต้น
	() มัธยมศึกษาตอนปลาย	() วิทยาลัย/มหาวิทยาลัย
	() ไม่ได้เรียน	() อื่น ๆ (ระบุ)
4. เชื้อชาติ	สัญชาติ	
5. ท่านนับถือศาสนา	() 1.พุทธ	() 2.คริสต์
	() 3.อิสลาม	() 4.ถือผี () 5.อื่น ๆ

6. สถานภาพการสมรส

- () 1. โสด () 2. แต่งงานแล้ว
 () 3. หย่าร้าง () 4. ม่าย
 () 5. แต่งงานแล้วแต่แยกกันอยู่

7. จำนวนสมาชิกในครอบครัว คน

8. ลักษณะครอบครัว

- () อยู่ร่วมกันหลายครอบครัว () อยู่ครอบครัวเดียว

9. รายได้ของท่านต่อปี บาท

10. รายได้หลักของท่านได้มาจาก

- () 1. การขายผลผลิตทางการเกษตร () 2. รับจ้าง (โพรคนะบุ) สถานที่
 () 3. ขายสินค้าหัตถกรรม () 4. อื่น ๆ ระบุ

11. ในปัจจุบันท่านประกอบอาชีพหลักอะไร

- () 1. ทำนา () 2. ทำไร่ (โพรคนะบุ) () 3. ปลูกดอกไม้เมืองหนาว
 () 4. ทำสวนไม้ผล () 5. รับจ้างหรือลูกจ้าง () 6. อื่น ๆ ระบุ

12. ในปัจจุบันท่านประกอบอาชีพรองอะไร

- () 1. ทำนา () 2. ทำไร่ (โพรคนะบุ) () 3. ปลูกดอกไม้เมืองหนาว
 () 4. ทำสวนไม้ผล () 5. ลูกจ้าง () 6. อื่น ๆ ระบุ

13. ท่านปลูกข้าวเพียงพอต่อการบริโภคของครอบครัวตลอดปีหรือไม่

- (1) พอ (2) ไม่พอ

14. หากไม่พอต้องซื้อข้าวก็เดือน (ระบุ) เดือน ซื้อจากใคร

15. อาชีพของท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหรือไม่

- () เกี่ยวข้อง (โพรคนะบุ)
 () ไม่เกี่ยวข้อง

16. ท่านได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในชุมชนของท่านโดยวิธีใด

- () 1. บอกกล่าวโดยคณะกรรมการหมู่บ้าน () 2. มัคคุเทศก์ (ไกด์)
 () 3. นุคคลภายนอก () 4. เจ้าหน้าที่ของรัฐ

17. ท่านคิดว่า ข้อดี ของการท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชนของท่านมีอะไรบ้าง

(ข้อ 17 และ 18 สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยใส่เครื่องหมาย / ข้างหน้าตามความเห็นของท่าน)

เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย

- () () ทำให้หมู่บ้านได้รับการพัฒนามากขึ้น
 () () ทำให้คนท้องถิ่นไม่ย้ายไปอยู่ที่อื่น
 () () ลดการตัดไม้ทำลายป่า
 () () ทำให้เข้าใจสังคมหรือมีโลกทัศน์กว้างขึ้น
 () () คนในชุมชนได้แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและถ่ายทอดภูมิปัญญา
 () () อื่น ๆ ระบุ

18. ท่านคิดว่า ข้อเสีย ของการท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชนของท่านมีอะไรบ้าง

เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย

- () () การท่องเที่ยวทำให้ชุมชนวุ่นวาย ถูกรบกวนจากบุคคลภายนอก
 () () ลูกหลานรับเอาสิ่งแปลกใหม่จากบุคคลภายนอกและไม่สนใจวัฒนธรรมท้องถิ่น
 () () คนเริ่มไม่พอใจกับวิถีชีวิตแบบเดิมแต่เริ่มให้ความสนใจเงินตรามากขึ้น
 () () คนเริ่มไม่นับถือผีและการดูแลอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแบบเดิมที่เคยปฏิบัติกันมา
 () () ไม่ได้ใช้สถานที่ที่เคยใช้อยู่ปกติประจำวัน
 () () อื่น ๆ ระบุ

.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมที่มาจากการท่องเที่ยวในชุมชน

กรุณาทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

3 = ดีขึ้น 2 = ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

1 = เลวลง 0 = ไม่มีความคิดเห็น

คำถาม	3	2	1	0	หมายเหตุ
เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในหมู่บ้านทำให้					
1. รายได้และมาตรฐานการครองชีพ					
2. ชีวิตครอบครัว/ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อ แม่ ลูก					
3. โอกาสในการทำงานหรืออาชีพเสริม					
4. สภาพที่อยู่อาศัย					
5. ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน					
6. การศึกษา					
7. ค่านิยมและวิถีชีวิตตลอดจนความเชื่อดั้งเดิม					
8. ศิลธรรม/ความซื่อสัตย์					
9. ประเพณีท้องถิ่นและพิธีกรรมที่ปฏิบัติ					
10. ภาษาท้องถิ่น					
11. การแต่งกายตามประเพณีชนเผ่า					
12. อาหารที่รับประทานในชีวิตประจำวัน					
13. ภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่น					
14. ความสงบสุขของคนในชุมชน					
15. ความโอปอ้อมอารี/มีน้ำใจและการแบ่งปันในชุมชน					
16. การเชื้อฟังและเคารพผู้อาวุโส					
17. การได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ					

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับและลักษณะการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการทรัพยากรชุมชน ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

คำอธิบาย โปรดทำเครื่องหมาย (/) ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

3 = ระดับการมีส่วนร่วมมาก

2 = ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

1 = ระดับการมีส่วนร่วมน้อย

0 = ไม่มีส่วนร่วม / ไม่ร่วม

	ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับคะแนน				หมายเหตุ
		3	2	1	0	
1	การร่วมกันค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา 1.1 การพิจารณาถึงสภาพพื้นที่ที่เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน 1.2 การพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดการท่องเที่ยวของชุมชน 1.3 การตัดสินใจเข้าร่วมกับการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน					
2	การร่วมวางแผนงานกิจกรรม 2.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการวางแผนและดูแลกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน 2.2 การตัดสินใจในการกำหนดแผนงาน/กิจกรรม 2.3 การให้คำปรึกษาในการจัดทำแผนงาน / กิจกรรม					
3	การร่วมดำเนินกิจกรรม 3.1 การทำตามแผนงาน หรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ 3.2 การจัดหางบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรม 3.3 การชักชวน / ชักจูงให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรม					
4	การร่วมลงทุน 4.1 การร่วมแรงใจ 4.2 การร่วมแรงกาย 4.3 การร่วมสติปัญญา/ความคิด 4.4 การร่วมกำลังทรัพย์					
5	การร่วมคิดตามประเมินผล 5.1 การคิดถึงผลดีและผลเสียที่มีการท่องเที่ยวในชุมชน 5.2 การคิดถึงประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน 5.3 การคิดถึงอุปสรรค หรือ ปัญหาในกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชน					

เอกสารแนบใบสมัครสมาชิก
สหกรณ์บริการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คอยอินทนนท์

สหกรณ์บริการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คอยอินทนนท์ (ชั้นทดลอง) บ้านแม่กลางหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เกิดจากการดำเนินงานเพื่อฝึกปฏิบัติ การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบครบวงจร โดยนายฉัตรพิทักษ์ โพธิ์รักษา ผู้ช่วยหัวหน้าอุทยานแห่งชาติคอยอินทนนท์ เป็นผู้ผลักดันและประสานงาน และนายครรชิต ช่างสุวรรณ ผู้ร่วมดำเนินการ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ให้ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ถูกต้อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการร่วมสนับสนุนโครงการร่วมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) อุทยานแห่งชาติกลุ่มนครพิงค์ (ในสวนอุทยานแห่งชาติคอยอินทนนท์, อุทยานแห่งชาติออบหลวง, อุทยานแห่งชาติออบขาน, อุทยานแห่งชาติแม่โต)
2. เพื่อเป็นกรณีศึกษาและฝึกปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อทดลอง ตรวจสอบและป้องกันปัญหาพร้อมกันที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการ ตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมทั้งประสานการจัดการท่องเที่ยวรูปแบบ และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในการสร้างเครือข่าย
4. เพื่อเป็นแบบอย่างในการพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวในระยะยาว

ทรัพย์สินที่ก่อสร้างของสหกรณ์บริการฯ เกิดจากการระดมทุนเป็นหุ้นจากเงินส่วนตัว แรงงาน หรือมูลค่าที่ดินที่ตั้งของสหกรณ์ฯ จากสมาชิกที่สมัครใจร่วมงานสหกรณ์บริการฯ โดยมีเงื่อนไขข้อตกลงร่วมกันพอสรุปได้ดังนี้

1. รายได้เกิดจากการใช้เป็นที่พักแรมของนักท่องเที่ยว (กระท่อมพัก, เต็นท์) หรือเกิดจากการบริจาค และหากสามารถจัดการท่องเที่ยวได้เอง ก็จะมีรายได้ของสหกรณ์บริการอีกทางหนึ่ง
2. รายได้เมื่อหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้ว คงเหลือเป็นกำไรให้นำผลกำไรเก็บไว้เป็นของสหกรณ์บริการฯ ร้อยละ 30 ที่เหลือ ร้อยละ 70 นำจำนวนหุ้นที่มีอยู่มาแบ่งเฉลี่ยกันทุกวันที่ 5 ของทุกเดือน
3. การดำเนินการอาจมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความถูกต้องเหมาะสม ตามหลักวิชาการสมัยใหม่ ความเป็นจริงในสภาวะปัจจุบัน และผดุงความเป็นธรรมไว้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

4. สมาชิกสหกรณ์บริการฯ ต้องไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อความก้าวหน้าของกิจการสหกรณ์ฯ
5. การถือหุ้นสหกรณ์บริการฯ ไม่ถือเป็นภาระผูกพันที่ต้องเป็นผู้ถือหุ้นตลอดไป อาจปรับลดจำนวนหุ้น หรือเพิ่มจำนวนหุ้น หรือเพิ่มมูลค่าของหุ้น ตามที่คณะกรรมการเห็นควร และหากสหกรณ์ จดทะเบียนตามกฎหมาย จะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องตามกฎหมาย สหกรณ์
6. กรณีจะถอนหุ้น จะต้องแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 60 วัน และต้องเป็นสมาชิกครบ 1 ปี จึงจะมีสิทธิถอนหุ้น โดยไม่มีสิทธิเรียกร้องทรัพย์สินกองกลางของสหกรณ์แต่อย่างใด
7. เป็นสิทธิของสมาชิก ที่จะขอรับการสนับสนุนจากองค์กรอื่น ๆ ในการร่วมพัฒนาด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ และสร้างความเข้มแข็งของสหกรณ์บริการฯ โดยผ่านการพิจารณาร่วมกันในกลุ่มสมาชิก คณะกรรมการและที่ปรึกษา แต่ทั้งนี้การดำเนินการต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ของสหกรณ์บริการฯ

เลขที่

ใบรับเงินลงหุ้น

สหกรณ์บริการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คอยอินทนนท์ (ชั้นทดลอง)

บ้านแม่กลางหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

วันที่ เดือน พ.ศ.

สหกรณ์บริการ ได้รับเงินลงหุ้นจาก เลขที่สมาชิก.....
 จำนวนเงินบาท (.....) คิดเป็นจำนวนหุ้น หุ้น
 (มูลค่าหุ้นละ 100 บาท) ไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้นำเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้ในการปรับปรุง
 พัฒนากิจการของสหกรณ์ฯ เพื่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
 ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) อุทยานแห่งชาติกลุ่มนครพิงค์ (ในสวนอุทยานแห่ง
 ชาติคอยอินทนนท์, อุทยานแห่งชาติออบหลวง, อุทยานแห่งชาติออบขาน, อุทยานแห่งชาติแม่โจ้)

ลงชื่อ ผู้นำส่งเงิน
 (.....)

ลงชื่อ ผู้รับเงิน
 (.....)
 กรรมการผู้จัดการสหกรณ์ฯ

ลงชื่อ พยาน
 (.....)

สมาชิก อบต. บ้านแม่กลางหลวง/กรรมการสหกรณ์ฯ

ลงชื่อ ที่ปรึกษาสหกรณ์ฯ
 (.....)

ลงชื่อ ที่ปรึกษาสหกรณ์ฯ
 (.....)

ทะเบียนเลขที่

ใบสมัครสมาชิก

สหกรณ์บริการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คอยอินทนนท์ (ชั้นทดลอง)

บ้านแม่กลางหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

เขียนที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรียน คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์บริการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คอยอินทนนท์(ชั้นทดลอง)

ข้าพเจ้า นามสกุล ที่อยู่เลขที่ หมู่ที่ ถนน ตำบล อำเภอ จังหวัด โทรศัพท์ ขอสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์บริการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คอยอินทนนท์(ชั้นทดลอง) บ้านแม่กลางหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยยินดีและยินยอมปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน ตามที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ (จากการเลือกตั้งของสมาชิกสหกรณ์ฯ) กำหนดทุกประการ และขอให้ถือคำเป็นหลักฐานดังนี้

1. ข้าพเจ้า มีอายุ ปี (เกิดวันที่) ปัจจุบันอาชีพ สถานที่ปฏิบัติงาน โทรศัพท์
2. ข้าพเจ้า ได้เป็นสมาชิกในครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงความจำนงขอถือหุ้นในสหกรณ์บริการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คอยอินทนนท์(ชั้นทดลอง) เป็นจำนวนเงินบาท (.....) เป็นจำนวนหุ้น หุ้น (มูลค่าหุ้นละ 100 บาท)
3. ข้าพเจ้าสัญญาว่า ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ฯ กำหนดให้ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า ข้าพเจ้ายินยอมปฏิบัติ และได้รับทราบข้อมูลตามเอกสารที่แนบพร้อมใบสมัครนี้แล้ว (.....แผ่น)
4. ข้าพเจ้าได้เป็นสมาชิก จะปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ มติ ของสหกรณ์ฯ ทุกประการ

ได้รับเงินลงหุ้นแล้ว จำนวนบาท

ตามใบรับเงินเลขที่ ลงวันที่

และลงทะเบียนสมาชิกแล้วในสมุดทะเบียน

ลงชื่อ ผู้รับเงิน

(.....)

กรรมการผู้จัดการสหกรณ์ฯ

ลงชื่อ พยาน

(.....)

ผู้ใหญ่บ้านแม่กลางหลวง

(ลงชื่อ).....ผู้สมัคร

(.....)

(ลงชื่อ).....พยาน/สมาชิก อบต

(.....) บ้านแม่กลางหลวง

(ลงชื่อ).....พยานที่ปรึกษาสหกรณ์

JUNGLE TREKING REGULATIONS

Trekers must follow the rules and regulations of the 1961 National Park Act as follows:

1. Strictly follow the trekking route supervised and provided by the National Park, in order to preserve the environment, to prevent accident and/or getting lost in the jungle.
2. Do not collect any soil, rock, stone, pebble or minerals.
3. Do not collect any kind of plant.
4. Do not write, engrave, make any mark or put advertising material anywhere in the park or its surrounds.
5. Do not carry or bring any firearm into the national park area.
6. Do not hunt, capture or collect any animal or insect.
7. Do not use firearms, explosives or light fire works.
8. Be careful not to set forest fire by accident by setting cooking or camping fire or dropping cigarette butt. Set cooking or camping fires only in the area provided, and be sure to extinguish the fire when not in use.
9. Do not make any loud noise or use loudspeaker.
10. Please help keep the forest clean by placing waste material or garbage into the garbage bins provided, and collect any garbage which is found in the forest by using the national park's garbage bag provided.
11. Do not change the wording on any park's sign or add any mark on the mark made by the park's ranger.
12. Strictly follow instructions and order of the park's ranger or the trek master.
13. Do not practice any act which is against any Thai culture, Social value or belief.

Those who behave against the above regulations are subjected to a severe punishment either by being fined or being arrested and put into jail or both. This is according to the 1961 National Park's Act.

14. Treker's valuable objects are at the owners own risk.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวสุวณี ทรัพย์พิบูลย์ผล
วัน เดือน ปีเกิด	12 สิงหาคม 2505
ที่อยู่ตามภูมิลำเนา	61/15 ถ.นิพัทธ์สงเคราะห์1 ซอย 4 อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110
การศึกษา	2522 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนครุณศึกษา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 2524 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 2528 ศิลปศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 2544 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
ประสบการณ์ทำงาน	2528-2538 พนักงานบริษัทธุรกิจเอกชน 2539-2542 Project Administrative Assistant โครงการ DANCED, โครงการการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา อ.เมือง จ.สงขลา 2540-2542 ลูกจ้างชั่วคราวตำแหน่งเลขานุการชั้น 1 กรมวิเทศสหการ กระทรวงการต่างประเทศ